

بدل اشترا

(پوسته اجرتیله برابر)

سنه ایک ۵۰ غروش

آلتی آیلانی ۳۰ »

-----

نسخه سی ۱ غروشه

سَمْعُ مَلِكِ خُشَن

اداره خانه و مطبعه سی

استانبولده باب عالی چاده

سنده قره بت کتیبخانه سی

درج ایشلین اوراق اطاده

اولغاز

-----

باش محرری :

صالح ذکی

يَجْشَنُ بِكَ نَارِي نَشْرُؤُ لِنُؤْفَتِي وَإِذْنِي هَفْتُهُ لِكَ غَنَرَةٍ

سمرقنده رصدخانه تأسیس سیه زیج تنظیمی اول امرده (غیاث الدین جمشید) که دست همه حاله ایدمش و موسی الهیک بر قاچ آی کچکترین و فاتی متعاقب بو ایشه معلم حکمداری اولان مولانا قاضی زاده رومی و آیدن صوکرده علی قوشچی تعیین اولغشیدی .

قاضی زاده رومینک ارتخاندده بر لرینه علی قوشچی نک قائم اوله رق اثر مذکور ی اکاله موفق اولدینی اولغ بکک السنه اجنبیه نقل اولان زنجی مقدمه سنده دخی مصرح ایکن (موتوقلا) نک علی قوشچی بی ده زنجی اکاله موفق اولمش عد اتمیه رک (غیاث الدین) مرحومی لاجل الاکمال قبردن قالدیرسی تدقیقات تاریخیه جه اولان نقصایتندن بشقه بر شیه عطف اولنه من .

مولانای مرحومک انارندن (شرح اشکا التأسیس) ی والدماجد حضرت خلافتناهی جنتمکان سلطان (مجد خان) حضرت تر سنک عهد هایونلر نده و ۱۲۶۸ سنه هجریه سنده مطبعه عامر ده طاش باصه سی اوله رق طبع ایدمش و (محمد الحجاج بن ابی نصر بن ابی سعید الحسین العراقی) نک خاشیه سی ده بوکا علاوه اولغشدر .

مولانای مشار الهیک تاریخ ولادت لرله تاریخ وفات لرینه دائر نه تقویم التواریخ ده سائر کتب تراجمه بر قیده ظفر یاب اولنه مامشدر .

ص. ذ

## سیریا

— سیریا ده بر تفصیح —

[مابعد عدد : ۱۷۸]

اورال سلسله جبالنی کچکدکن صوکرده روسیه نک صوغوغندن ده زیا ده صوغوق حس اتمک باشلادق . آقشام تقرب اتمک باشلادینی صیره ده قطار آرتق اییدن ابی سیریا طو براغنه کیمش و سیریا شهر لرندن «بره زوف» واصل اولمش ایدی . روسیه دن کلوب سیریا به کیده جک قطار لر اکثر یا کجه بی «بره زوف» ده کچیر بر .

۸۲۴ سنه هجریه سنده سمرقنده منتظم و مکمل بر رصد خانه تأسیس و بر زیج ترتیه مبشارت ایدره رک بواصر مهمی اول امرده عصرک مهره ریاضیو سندن (غیاث الدین جمشید) . حواله ایتش ایسه ده بر قاچ آی مرورنده (غیاث الدین) ترک دغدغه حیات اتمی اوزرینه شو اثر مهمی مولانا قاضی زاده رومینک ید اقتدار یسه تودیع ایش ایدی . مولانای مشار الیه زنجی قبل الاکمال جوار رحته انتقال اتمکله (اولغ) بک زنجیک اتمای خصوصی قاضی زاده مرحومک شاکر دلرندن (علی قوشچی) و اکمال رصد الله یقین وقته قدر بین الاسلام محمول به اولان و اولغ بک زنجی نامیه یاد اولان «زیج خاقانه» بی وجوده کتیر مشدر .

فاضل مشار الهیک اسمی (هر بلو) (Hérblot) نک «شرق کتبخانه سی» نامی تحتیده معروف اولان کتابنده اولغ بک بمحمده بالک زجه (صلاح الدین) دیه کوسترلش اولسنه مبنی اورو بالیر یئنده بونامه شهرت بولمشدر . «عربستانک تاریخ عمومی» نامنده اثرک صاحبی (سدیللو) (Sedillot) قاضی زاده رومی لقبیه شهرت بولان ذاتک اصل اسمی (حسن جلی) اولدینی بوکتابنده بیسان ایدیور ایسه ده بوده خلاف حقیقتدر [۱] . هله (موتوقلا) [montucla] تالیف کرده سی اولان تاریخ ریاضیه سنده فاضل مشار الهیک قاضی زاده اولدینی اصلاحا طره کتیر میهرک رومی لقبسندن «رومالی» اولدینه حکم اتمی حقیقه شایان استغرا بدر .

برده تاریخ مذکورده اولغ بکک نشر اتمک ایستدیکی زنجی اولا مولانا قاضی زاده رومی حواله ایستدیکی و فقط مولانای مشار الیه اکاله موفق اولغسزین ارتحال ایلدیکی جهته له بواصر مهمی علی قوشچی به و نهایت غیاث الدین جمشید تودیع ایلدیکی مسطور ده که بوده صرف دقتسزک اثریدر . [۲]

[۱] «histoire générale des Arabes» که ایکجه جلدلر نک ۳۹ نجی صحیفه سنه مراجعت اولنه .

[۲] «histoire des mathématiques» که برنجی جلدلر نک ۳۹۰ نجی صحیفه سنه مراجعت اولنه .

بولند بگذردن دیگر بر تمیز اوتله نقل ایتک ایچون شهری  
آلت اوست ایتک ایسهده مطلوبه موافق بر یر بولغه  
موفق اوله مادیق .

مدت اقامت اولان بش کون ظرفنده شهری  
واطرافی کزمدك بعض مرتبه معلومات اخذ و تدقیقات  
اجرا ایتک . «انفارا» نك شماله طوغرو اولان سواحلی  
اوزرنده يك كوزل کوبیلره جوارنده لطیف منظره لر  
واوردور .

كرك مجاور قریه لر كرك شهر لر آره سنده کی یوللر  
دوز و منتظم اولمادیقی جهته عمومیت اوزره مواردات  
ومراسلات و نقلیات آرایه پرینه حیوانلره اجرا اولغندهدر .  
قیسین بورا ره برفك كېزله نزولندن یوللار ك عدم  
انتظامندن طولانی هر درلو وسائط نقلیه وسائر معطل  
کیندر . سیریانك محال مختلفه یه نظر آردوزلك اولان شمال  
جهتلرنده بوكی وسائط «رن» تعبیر ایتدکلی بر نوع  
حیوانلره اجرا اولنور . آرایه کی بیوك قیزاقلر «رن»  
لره قوشولهرق بوز و قارلر اوزرنده بویه جه نقلیات اجرا  
ایلمکدهدر .

«ایرقوجق» شهری خانلرنك همان قسم اعظمی  
اخشاب اولوب اولدقچه كوزل برطرزده یالیندر . شهر  
مذكورده اوروپالیلر واریسهده اك چوغی آلماندر . بتون  
بیوك معازملرك ، دكانلرك مستأجر و صاحبلی آلمان  
اولدقلى كې اوزرلرنده کی لوحه لرنده آلمانجه اولهرق  
یازلیدیقی جهته انسان كندینی آلمانیا شهرلرندن برنده  
طن ایدر . شهر ك تجارت اولری ایله مزین اولان محله لری  
محلات سارمه نسبتله بر درجه یه قدر منتظم و همور  
دینیه یلیر .

[مابعدی وار]

سیریانك روسیه حدودینه قریب اولان محله لری تصور  
ایلدیكندن ده ا زیاده صارب و قایاقلی اولدقدن باشقه  
باناقلق برلردر .

هرنه ایسه . بیک مشکلات ایله اك فنا كیجیدلری  
مرور ایدمیلرك . آرقه داشلر بویه مشاق سفریه دن  
چابوق اوصاندیلر . بعضاری كری دوتك . بعضاری ده  
سیاحتیه دوام ایتك ایسته دیلر . فقط كوندن كونه بتون  
مشقتلر ندی ایتك باشلانجه و آرده صیره ده لطیف  
منظره تصادف ایدیلجه آرزوی عودت كندیلرندن  
بوسبتون زائل اولدی .

ایجه مدت سیریا داخلندمکی کوبلری طولاشدقدن  
صوكره «ایرقوجق» شهرینه مواصلت ایله ك . «انفارا»  
اوزرنده كان اولان بو شهر سیریانك اكث شهرلرنده  
اولدینی كې بالیق ایله بالیق یومورطه سی تجارتكاهیدر .  
شوراسنی ده ذكر ایدمك بو شهر دقیق تجاری ایچون ده  
بر تجارتكاهدر . «انفارا» سواحلی بونجه دكر منلر  
موجود اولوب اوگوتك ایچون جوار کوبلر ایله شهر-  
لردن بوغدهای ورود ایتكدهدر . «ایرقوجق» سیریا  
ولایتلرندن كندی نامیه ، موسوم ولایتك مقر اداره -  
سیدر .

۳۶۵۰۰ راده سنده بولان اهالیی عمومی اوزره  
تجارتله مشغولدر . شهر ك اورتیه سنده جسم بر میدان  
واردك بوراده بتون اهالی ماللری صانارلر . «ایرقوجق»  
شهری ده سائر سیریا شهرلری كې قسوت انكیزدر .  
اطراف اربعه سی نه او قدر قایلی ، نه ده او قدر آچقدر .  
كل يوم بوزلرجه خلق «انفارا» اوزرنده بالیق صیدیه  
مشغولدر .

بورایه ورودمن كجه یه مصادف اولدینی جهته شهری  
ایجه كزمه دك . علی الجماله پزی بر اوتله كوتوزدیلكه  
بوراسی اولتیدر ، یوقسه آخو میدر ، بللی دكل ! قوس  
قوجه شهرده اولیه منتظم اولتلر بولغق شویه طورسون  
بر خان بیله کوچ بولنیور . بالجبوریه بوراده بش کون  
قاله چغز حسیدیه كجه ایتدیمز اوتله اقامت ناقابل